

Kernpraktijk 1 Contact maken

Lesgeven begint met contact maken. Een veilig leerklimaat, waarin tegemoet wordt gekomen aan de basisbehoeften van alle betrokkenen, is een belangrijke voorwaarde om tot leren te komen. Daarvoor is het nodig om leerlingen te zien en door hen gezien te worden. Bij deze kernpraktijk gaan we in op basale communicatieve aspecten (zowel verbaal als non-verbaal) die het contact maken in de klas bevorderen. Ook begrippen als congruent gedrag en het verschil tussen waarneming en interpretatie komen aan bod).

Doelen

Je kunt uitleggen waarom contact maken met leerlingen een belangrijke voorwaarde is om leren mogelijk te maken.

Je kunt uitleggen hoe communicatieve (verbale en non-verbale) aspecten bijdragen aan een veilig leerklimaat.

Je kunt in observaties van en reacties op leerlingen onderscheid tussen waarneming en interpretatie.

Je kunt een beschrijving geven van je eigen communicatieve gedrag bij het contact maken met leerlingen.

Verwerking op school

1a. Observeer een les van je werkplekbegeleider en kijk daarbij specifiek naar de kernpraktijk 'Contact maken'. Kies twee momenten uit die je opgevallen zijn en formuleer daar een vraag bij. Bespreek je vragen na de les met je werkplekbegeleider.

Of als je zelf al les geeft (bijvoorbeeld omdat je een baan hebt):

1b. Laat je werkplekbegeleider of een andere begeleider van je school een les observeren en gericht kijken naar de manieren waarop jij contact maakt met leerlingen.

Verplichte literatuur

Hoofdstuk 1 uit: Blakemore, S. (2019). *Inventing ourselves. The secret life of the teenage brain*. London: Transworld Publishers Ltd.

[Ryan, R. & Deci, E. \(2020\). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions, *Contemporary*](#)

[Educational Psychology, 61, 101860,](https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860)
[https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860.](https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860) (Links to an external site.)

In bovenstaand artikel bespreken Ryan en Deci de nieuwste inzichten rondom self-determination theory. Lees dat artikel in ieder geval. Hieronder voor de volledigheid een van de 'klassieke' papers van Ryan en Deci:

[Ryan, R.M. & Deci, E.L. \(2000\). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55\(1\), 68-78.](#) (Links to an external site.)

Verdiepende literatuur

Hoofdstuk 1 uit: Teitler, P. (2017). *Lessen in orde*. Bussum: Coutinho.

Hoofdstuk 10 uit: [Op de schouders van reuzen](#) (Links to an external site.) (Kirschner, Claessens & Raaijmaker, 2019)

[Velasquez, A., West, R., Graham, C. and Osguthorpe, R. \(2013\). Developing caring relationships in schools: a review of the research on caring and nurturing pedagogies. *Review of Education*, 1, 162-190. doi:10.1002/rev3.3014](#) (Links to an external site.)

Als je meer wilt weten over de theorie achter non-verbale communicatie in het klaslokaal raden we je dit artikel van Zeki aan:

[Zeki, C.P. \(2009\). The importance of non-verbal communication in classroom management. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 1443-1449.](#) (Links to an external site.)

Als je vooruitlopend op de AD colleges van fase II al meer wilt weten over de effecten van (wisselende) klassenopstelling op interactie en sociale veiligheid in het klaslokaal raden we deze artikelen van Van den Berg en anderen aan:

[Berg, Y.H.M. van den & Cillessen, A.H.N. \(2015\). Peer status and classroom seating arrangements: a social relations analysis. *Journal of Experimental Child Psychology*, 130, 19-34.](#) (Links to an external site.)

[Berg, Y.H.M. van den, Segers, E. & Cillessen, A.H.N. \(2012\). Changing peer perceptions and victimization through classroom arrangements. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 40, 403-412.](#) (Links to an external site.)